

10

8

EXPOSICIÓ D'ART SACRE

L'Art Sacre fa referència a totes aquelles obres d'art que tenen com a principal finalitat el culte a allò sagrat o diví. Al voltant de la religió cristiana són moltes les manifestacions artístiques que s'han fet per recordar i donar culte a la figura de Jesucrist, la figura de la Verge Maria o tantes altres figures de sants i santes reverenciades pel poble creient.

Les peces triades per aquesta exposició constitueixen una selecció d'Art Sacre procedent del Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal. Algunes pertanyen a la parròquia d'Alcarràs.

Són clars testimonis de fe de moltes generacions d'avantpassats nostres, alguns, veïns d'Alcarràs, que han pregat i han donat glòria a Déu mitjançant la seva contemplació. Obres que ens conviden a pregar i a creure de debò, avui, 2013, que amb l'estil de vida de Jesús de Natzaret és possible la construcció d'un món millor, més bell, més just, més lliure i més fratern.

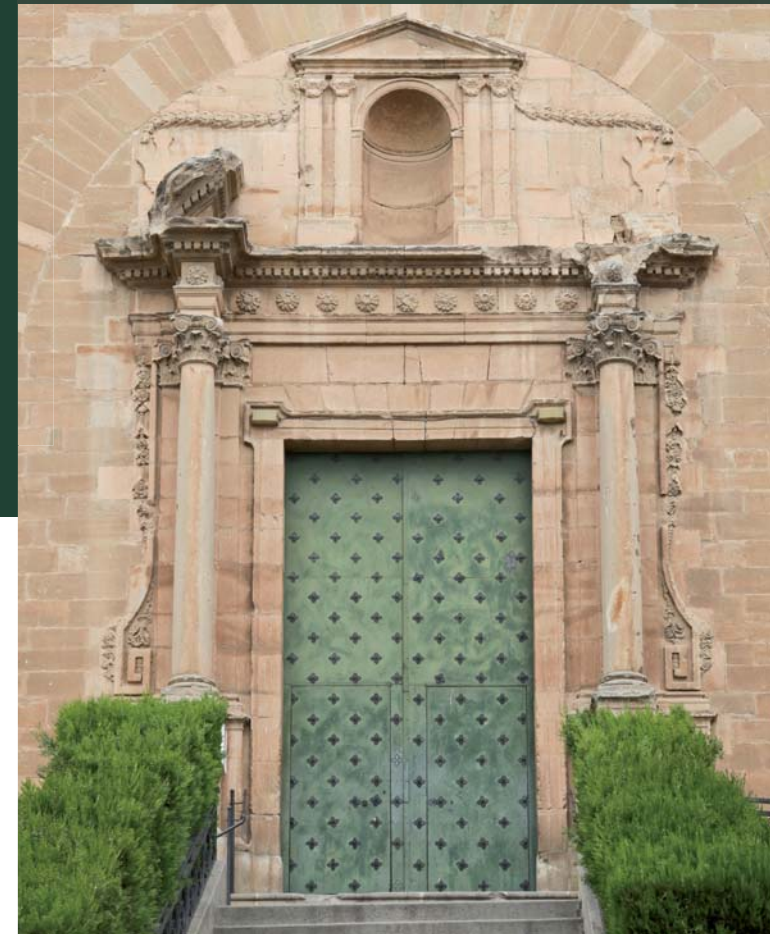

1

2

Art Sacre a l'Església d'Alcarràs

Alcarràs

Del 14 al 28 d'abril de 2013

ORGANITZA:

COLABOREN:

Coordinació: Carmen Berlabé, Luis Casaña, Isidre Puig, Marc Serentill i Alberto Velasco

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE L'ASSUMPCIÓ DE LA MARE DE DÉU D'ALCARRÀS

Els inicis de la població d'Alcarràs (*Alcarraz*, d'origen islàmic) semblen vinculats a l'existència d'un castell situat dalt del tossal que domina l'entorn, just on ara hi ha l'església. Hi ha referències d'aquest castell des de 1179. La guerra de Joan II (segle XV) i posteriorment la dels Segadors (segle XVII) van deteriorar greument l'edifici.

En una visita pastoral del bisbe de Lleida, Francisco Olaso de Hipenza, al 1715, després de la guerra de Successió (inicis segle XVIII), va trobar la vila d'Alcarràs despoblada i sense lloc per celebrar les misses. Uns anys més tard, al 1723, hi havia quaranta cases reedificades i també l'església. A finals de la centúria la població d'Alcarràs, com la resta de pobles de Catalunya, havia anat creixent de forma progressiva; els conflictes bèl·lics s'havien acabat i l'estabilitat social i el progrés econòmic eren un fet. En aquests moments l'església parroquial era petita pels

habitants del poble, lletja i defectuosa. Es trobava on ara hi ha "El Fossar", Centre d'Interpretació de la Història i Cultura d'Alcarràs.

Afortunadament, el 1785 el Conde de Fuentes, en aquell moment D. Juan Luis María de Pignatelli y Gonzaga, va cedir el lloc del malmès castell i tots els seus materials per a la construcció del nou temple parroquial. L'any següent, 1786, l'estructura fonamental de l'església ja estava quasi acabada, d'acord amb la data que apareix en un dels carreus de la façana: 1786.

Els veïns d'Alcarràs, davant notari, es van imposar un dret de vintè sobre les seves collites durant cinc anys, i amb aquesta aportació econòmica el temple es va començar a construir. Tot i que el projecte s'ha atribuït a l'arquitecte Josep Prat i Delorta, acadèmic de la Real Academia de San Fernando de Madrid i protegit de Pedro Martín Zermeño, autor de la Catedral Nova de Lleida, no hi ha cap documentació que pugui afirmar aquesta atribució; ben al contrari, l'eclecticisme estilístic que manifesta l'actual temple poc té a veure amb l'estètica classicista defensada per l'Acadèmia que supervisava tots els projectes.

No conservem el contracte ni cap dada sobre l'autor material del temple, però el 1797 el capítol de Lleida encara va concedir als administradors de l'obra 125 lliures per concloure el temple. A finals de la centúria s'hauria gairebé enllestit, tot i que el campanar va restar per sempre inacabat.

El temple és un edifici formós i impactant, de planta lleugerament trapezoïdal, amb tres naus de la mateixa alçada, presbiteri amb sagristies laterals, i transsepte amb un creuer cobert amb un cimbori en forma de cúpula o mitja taronja en la part interior. Les voltes de les naus laterals són d'aresta, mentre que la de la nau central és de canó amb llunetes. La façana presenta tres llenços verticals disposats simètricament, tot exterioritzant les naus, rematats per uns testers semicirculars que recorden una mica les elegants corbes de l'italià Francesco Borromini (s. XVII); i el campanar, inconclús, mostra encara l'espadanya provisional de finals del segle XVIII. L'església està declarada Bé Cultural d'Interès Local (BCIL), dins del catàleg de la Generalitat de Catalunya.

1. MARE DE DÉU

Escultura de pedra
Mitjan segle XIV
Procedent de l'antiga església parroquial d'Alcarràs

2. MARE DE DÉU

Alabastre
Segles XIV - XV
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

3. SANT FRANCESC I SANTA CLARA

Antoni Viladomat (Barcelona 1678 - 1755)
Pintura a l'oli sobre llenç
c. 1720-1725

4. ST JOSEP AMB EL NEN

Joan Adán (Tarazona 1741 - Madrid 1816)
Talla de fusta policromada
c. 1776-1782

5. ST ANTONI DE PÀDUA AMB EL NEN JESÚS

Talla de fusta policromada
Segles XVII-XVIII
Procedent de l'església parroquial de Sant Gil de Pinyana (Alta Ribagorça)

6. RELIQUIARI DE SANT SEBASTIÀ

Lleida, Fontanals
Argent en el seu color i daurat
Segle XX

7. IMMACULADA

Pintura a l'oli sobre llenç
Segle XVIII

8. CUSTÒDIA

Argent en el seu color i daurat
1767
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

9. COPÓ

Meneses de Madrid
Metall argentat (argent Meneses)
Segle XIX
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

10. CALZE DE SANT JOSEP DE RUFEA

Punxó de Barcelona
Argent
Segle XIX
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

11. CALZE

Rovira, Saderra. Punxó de Barcelona
Argent
Segle XIX
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

12. CALZE DE MN. PARIS

Argent sobredaurat
c.1928
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

13. CUSTÒDIA

Argent en el seu color i daurat
c.1950
Propietat de la parròquia d'Alcarràs

14-17. ASSUMPCIÓ DE LA MARE DE DÉU, STA. BÀRBARA, ST ROC I ST. ANTONI ÀBAT

Escenes del retaule de Sant Julià
Pintura sobre fusta
Segle XVII
Procedent de l'església parroquial de Sant Julià de La Règola (La Noguera)

18. LA MARE DE DÉU EN UNA GLÒRIA

ENVOLTADA DE SANTS

Pintura a l'oli sobre llenç
Segle XVIII

19. ENEES SALVA A ANQUISES DE L'INCENDI DE TROIA

Pintura a l'oli sobre llenç
Segle XVII

20. MAQUETA DE LA SEU NOVA DE LLEIDA

Pau Borràs (Lleida s.XVIII)
Talla de fusta
1762
Procedent de la Seu Nova de Lleida